

GARIS PANDUAN ETIKA BERPAKAIAN

JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA (JAKIM)

GARIS PANDUAN ETIKA BERPAKAIAN JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA (JAKIM)

**ARAHAN PENTADBIRAN
JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA
JABATAN PERDANA MENTERI
BILANGAN 1 TAHUN 2019**

GARIS PANDUAN ETIKA BERPAKAIAN JAKIM

Bertarikh : 22 Januari 2019

KATA ALUAN KETUA PENGARAH

Assalamualaikum wbt Salam Sejahtera

JAKIM merupakan sebuah agensi agama di peringkat Persekutuan yang menyediakan pelbagai perkhidmatan, kini dalam rangka usaha untuk membangun dan memajukan Pengurusan Hal Ehwal Islam bertaraf Kelas Pertama. Selaras dengan itu, JAKIM berhasrat untuk menonjolkan imej peneraju transformasi Pengurusan Hal Ehwal Islam di Negara ini dalam segenap aspek termasuk dari segi profesionalisme dan keterampilan warganya. Penampilan secara profesional serta menepati kehendak syariat pastinya dapat meyakinkan pelanggan terhadap kredibiliti dan kewibawaan warga JAKIM sekaligus membantu meningkatkan imej Jabatan di mata masyarakat.

Sehubungan itu, garis panduan ini diwujudkan sebagai rujukan kepada seluruh warga JAKIM agar berpakaian memenuhi kehendak syariah serta mengutamakan penampilan profesional semasa menjalankan tugas rasmi dengan mengambil kira garis panduan sedia ada serta digarab selari dengan tuntutan syariat.

Justeru, saya berharap dengan adanya garis panduan ini, penampilan, imej dan tahap profesionalisme warga JAKIM akan dapat dipertingkatkan dan terus diperkasakan.

Sekian, *wassalam*.

DATUK HAJAH HAKIMAH BT MOHD YUSOFF

ISI KANDUNGAN

OBJEKTIF	5
PANDUAN PAKAIAN KE PEJABAT	7
AKSESORI	16
PERKARA YANG DILARANG DALAM ETIKA BERPAKAIAN DAN PENAMPILAN KE PEJABAT	19
TIPS TAMBAHAN	27
RUJUKAN	28
PENUTUP	4

OBJEKTIF GARIS PANDUAN

OBJEKTIF

Sebagai sebuah agensi Pengurusan Islam yang menjadi rujukan pelbagai pihak dari dalam dan luar Negara, adalah penting bagi warga JAKIM untuk tampil dengan imej profesional serta mematuhi syariat semasa melaksanakan tugas rasmi. Keterampilan pegawai JAKIM seharusnya mencerminkan fungsi dan peranan JAKIM selaku sebuah agensi agama yang bersifat progresif dan dinamik.

Sehubungan itu, penerbitan garis panduan ini merupakan wadah untuk melahirkan warga JAKIM yang mempunyai etika berpakaian dan imej profesional seperti yang dihasratkan oleh Jabatan.

Objektif garis panduan ini diterbitkan adalah :-

- sebagai rumusan kepada pekeliling dan garis panduan pemakaian bagi penjawat awam yang sedang berkuat kuasa serta berdasarkan kesesuaian semasa warga JAKIM;
- menjadi rujukan dan panduan berpakaian warga JAKIM ketika melaksanakan tugas rasmi ;
- mewujudkan budaya berpakaian dengan imej profesional serta memenuhi syariat; dan
- menghasilkan keseragaman dalam kaedah berpakaian di kalangan warga JAKIM yang dapat meningkatkan imej JAKIM di kalangan pelanggan Jabatan

PEMATUHAN GARIS PANDUAN ETIKA BERPAKAIAN JAKIM

- Semua warga JAKIM dikehendaki berpakaian kemas, sesuai dan sopan dengan mematuhi peraturan-peraturan berpakaian yang telah ditetapkan.
- Semua warga JAKIM dikehendaki memakai **tanda nama** sepanjang masa bekerja di pejabat dan semasa melaksanakan tugas-tugas rasmi di dalam negara. Pemakaian **tanda nama jawi** pada hari Jumaat adalah digalakkan.
- Pemakaian **baju batik** pada setiap hari Khamis adalah **digalakkan** kepada semua pegawai/kakitangan lelaki dan wanita, kecuali pada keadaan-keadaan tertentu, contoh : pegawai yang dibekalkan dengan pakaian seragam atau terdapat keperluan untuk menghadiri program-program rasmi tertentu pada hari khamis yang memerlukan kepada kod etika pakaian selain dari batik.

PEMATUHAN GARIS PANDUAN ETIKA BERPAKAIAN JAKIM

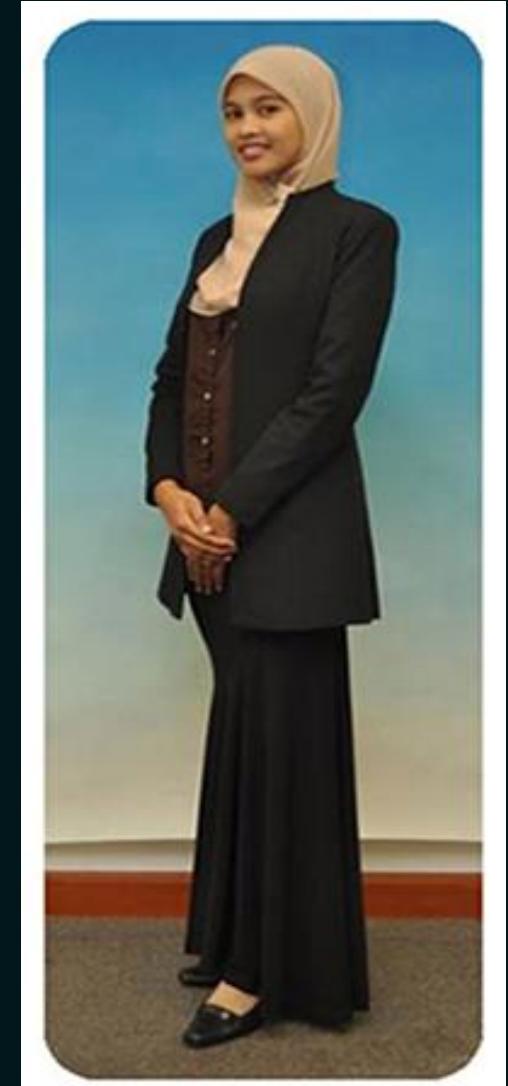
- Pemakaian **baju kebangsaan** pada hari Jumaat adalah **digalakkan** kepada semua pegawai/kakitangan lelaki.
- Pemakaian **baju korporat** JAKIM pada hari Selasa **digalakkan** kepada semua pegawai/kakitangan lelaki dan wanita.
- Bagi warga JAKIM yang dibekalkan dengan **pakaian seragam**, mereka adalah diwajibkan memakai pakaian seragam tersebut kecuali pada keadaan-keadaan tertentu, contoh : terdapat keperluan untuk menghadiri program-program rasmi tertentu yang memerlukan kepada kod etika pakaian selain dari pakaian seragam.

PANDUAN PAKAIAN KE PEJABAT

LOUNGE SUIT

LELAKI	WANITA
1. Gabungan 3-pieces suit yang terdiri daripada : <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kot ✓ Kemeja ✓ Seluar panjang	1. Gabungan 3 -pieces suit yang terdiri daripada : <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kot ✓ Kemeja ✓ Skirt labuh
2. Sut perlu dipadankan dengan kemeja lengan panjang yang dibutangkan atau memakai cuff link	2. Sut perlu dipakai dengan kemeja lengan panjang yang dibutangkan atau memakai cuff link
3. Seluar dan kot mestilah sepadan dari segi warna dan jenis bahan	3. Kadar labuh skirt dan kot mestilah bersesuaian, tidak terlalu ketat atau mencolok mata serta sepadan dari segi warna dan jenis bahan
4. Pilihan warna sut yang digalakkan adalah warna hitam	4. Pilihan warna sut skirt yang digalakkan adalah warna hitam

LOUNGE SUIT

KEMEJA	TALI LEHER
1. Kemeja berkolar dan berlengan panjang. Hendaklah dibutangkan atau memakai <i>cuff link</i>	1. Ikatan tali leher yang sesuai adalah simpul tiga
2. Kemeja hendaklah dimasukkan ke dalam (<i>tuck-in</i>) dan lengan tidak dilipatkan	2. Kedudukan pin tali leher adalah di bahagian tengah saku baju. Jika memakai <i>lounge suit</i> , tempat pin yang sesuai ialah searas atas saku baju
3. Pilihan warna dan corak yang digalakkan adalah warna <i>pastel</i>	3. Jika mengenakan pocket handkerchief, tali leher hendaklah dipadankan dengan corak yang sama
4. Kemeja berjulur seeloknya dipadankan dengan tali leher tanpa corak atau sebaliknya	4. Hujung kepala tali leher seeloknya mencecah bahagian <i>buckle</i> ' tali pinggang
5. Sekiranya kemeja mempunyai butang kolar, kolar harus dibutangkan	
6. Lebar kolar hendaklah bersesuaian	

BAJU BATIK

1. Pemakaian baju batik pada setiap hari Khamis adalah **DIGALAKKAN** kecuali pada keadaan tertentu, contoh : pegawai yang dibekalkan dengan pakaian seragam atau terdapat keperluan untuk menghadiri program-program rasmi tertentu pada hari khamis yang memerlukan kepada kod etika pakaian selain dari batik.
2. Batik yang dipakai hendaklah bercirikan Batik Malaysia
3. Digalakkan membawa baju batik semasa menghadiri urusan rasmi di luar negara dan memakainya di majlis yang bersesuaian. Ini bagi melambangkan identiti dan imej Malaysia

PAKAIAN MAJLIS FORMAL – BAJU BATIK (PAKAIAN RASMI HARI KHAMIS)

PAKAIAN KEBANGSAAN / TRADISIONAL

1. PAKAIAN KEBANGSAAN /TRADISIONAL
2. Pakaian Kebangsaan / Tradisional ialah :
  - ✓ Baju Melayu (digalakkan pada hari Jumaat bagi lelaki)
  - ✓ Baju Kurung
  - ✓ Baju Kebaya Labuh
3. Baju Melayu yang lengkap adalah bersamping, bersongkok hitam dan berbutang
4. Baju Melayu tidak dibenarkan dipakai dengan seluar yang berbeza warna atau jenis bahan dan berselipar
5. Pakaian ini hendaklah dipakai secara lengkap dan bersesuaian untuk menjalankan tugas rasmi

PAKAIAN KEBANGSAAN / TRADISIONAL

1. Baju kurung atau kebaya labuh hendaklah dipakai mengikut keselesaan (tidak terlalu ketat dengan kelabuhan yang bersesuaian)
2. Fesyen baju kurung dan baju kebaya labuh hendaklah tidak keterlaluan serta tidak menggunakan fabrik yang jarang
3. Pakaian ini hendaklah dipakai secara lengkap dan bersesuaian untuk menjalankan tugas rasmi

Pemakaian Baju Korporat JAKIM

Semua warga JAKIM adalah digalakkan memakai Baju Korporat JAKIM mengikut rekabentuk baju yang telah ditetapkan pada setiap hari Selasa.

PAKAIAN SERAGAM

1. Pakaian seragam dibekalkan kepada Pemandu dan Pembantu Operasi
2. Pakaian seragam hendaklah dipakai ke pejabat dan sepanjang menjalankan tugas

PAKAIAN SERAGAM PENGAWAL KESELAMATAN

1. Pakaian seragam hendaklah dipakai ke pejabat dan sepanjang menjalankan tugas
2. Pakaian ini dipakai oleh semua Pegawai Keselamatan dan dibezaikan mengikut tanda pangkat

PAKAIAN ALTERNATIF

1. Baju Jubah hendaklah dipakai mengikut keselesaan (tidak terlalu ketat dengan kelabuhan yang bersesuaian).
2. Fesyen baju Jubah hendaklah tidak keterlaluan serta tidak menggunakan fabrik yang jarang dan melekap pada badan (kain lycra)

WANITA MENGANDUNG

- ❖ Hendaklah memakai baju mengandung yang labuh dan longgar
- ❖ Memakai kemeja atau blaus sama ada *plain* atau bercorak yang melepas punggung dan dipadankan dengan skirt labuh yang longgar
- ❖ Memakai *maxi* atau jubah labuh
- ❖ Memakai kasut atau sandal yang sesuai dan selesa

KASUT LELAKI

- ✓ BERSIH DAN BERKILAT
- ✓ BERTUTUP
- ✓ BERTUMIT (DIGALAKKAN 0.5"-1.0")
- ✓ BERWARNA GELAP
- ✓ KULIT / PVC ATAU SETARA
- ✓ SARUNG KAKI SEPADAN DENGAN KASUT DAN SELUAR

KASUT WANITA

- ✓ BERSIH DAN BERKILAT
- ✓ BERTUTUP
- ✓ BERTUMIT (DIGALAKKAN 0.5"-1.0")
- ✓ BERWARNA GELAP
- ✓ KULIT / PVC ATAU SETARA
- ✓ SARUNG KAKI SEPADAN DENGAN KASUT DAN KAIN

AKSESORI YANG DIBENARKAN

AKSESORI

1. PIN TALI LEHER

- DIPAKAI SELARI DENGAN BAHAGIAN TENGAH SAKU BAJU

2. TALI PINGGANG

- WARNA TALI PINGGANG SEPADAN DENGAN WARNA KASUT

3. CERMIN MATA

- PILIH BINGKAI YANG BERSESUAIAN

4. TANDA NAMA

- SETIAP WARGA JAKIM PERLU MEMAKAI TANDA NAMA/ PAS PEKERJA SEMASA BERADA DI KAWASAN PEJABAT ATAU KETIKA MELAKUKAN TUGAS RASMI DI LUAR PEJABAT

5. JAM TANGAN

- BERSESUAIAN

6. WANGIAN / SEMBURAN

- PILIH BAUAN YANG LEMBUT DAN MINIMAL BERSESUAIAN DENGAN KEADAAN BAGI MENGELOAKKAN SITUASI KURANG MENYENANGKAN

AKSESORI

7. RANTAI / GELANG / CINCIN

- SEDERHANA SERTA TIDAK TERLALU SARAT DAN MEWAH

8. BEG TANGAN

- BEG TANGAN YANG BERSESUAIAN DARI SEIZ DAN BENTUK

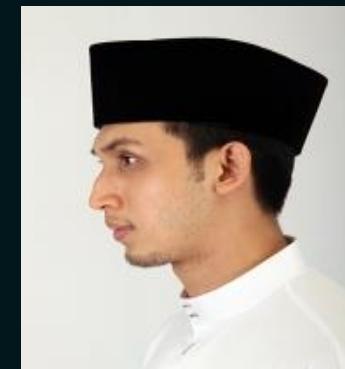

9. SOLEKAN

- MENGENAKAN SOLEKAN SEDERHANA DAN TIDAK KETERLALUAN BERSESUAIAN DENGAN SITUASI DAN KEADAAN

10. SONGKOK

- SEMUA WARGA JAKIM LELAKI ADALAH DIGALAKKAN MEMAKAI SONGKOK HITAM
- SONGKOK PERLU LAH WARNA HITAM *PLAIN* TANPA CORAK DAN KERAWANG

PERKARA YANG DILARANG DALAM ETIKA BERPAKAIAN DAN PENAMPILAN KE PEJABAT

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI LELAKI

- RAMBUT MENCACAK
- *PUNK ATAU SKINHEAD*
- MEWARNAKAN RAMBUT
- BERKEPALA BOTAK KECUALI ATAS FAKTOR GENETIK / KESIHATAN / KEAGAMAAN

- JANGGUT DAN MISAI YANG TIDAK DIRAPI DENGAN KEMAS

- MENINDIK TELINGA

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI LELAKI

KEMEJA BERLENGAN
PENDEK KECUALI
PAKAIAN SERAGAM /
BAJU KORPORAT
YANG DIBENARKAN

OLEH PIHAK
PENGURUSAN UNTUK
PROGRAM / AKTIVITI
YANG DITETAPKAN

BERKUKU PANJANG
DAN TIDAK BERSIH

MEMAKAI LEBIH
DARIPADA DUA (2)
CINCIN PADA SATU
TANGAN

KEMEJA T
(T-SHIRT)

PERKARA YANG DILARANG

KATEGORI LELAKI

Pakaian yang dibuat daripada Sutera ASLI

MEMAKAI BOW TIE

KEMEJA BERCETAKKAN PERKATAAN YANG TIDAK SESUAI, LOGO, GAMBAR ATAU SLOGAN YANG BERCIRIKAN UNSUR POLITIK, GANAS, SERAM, LUCAH DAN YANG SEUMPAMANYA

MEMAKAI TALI LEHER BERKARAKTER KARTUN ATAU KARAKTER-KARAKTER LAIN YANG TIDAK SESUAI

MEMAKAI SUT YANG BERLAINAN WARNA DENGAN WARNA SELUAR KECUALI JIKA MEMAKAI SPORTS-JACKET

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI LELAKI

KATEGORI KAKI

KASUT YANG TIADA TUMIT (KECUALI ATAS SEBAB KESIHATAN)

MEMAKAI SELIPAR, KASUT GETAH DAN KASUT SUKAN

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI LELAKI

KETERAMPILAN UMUM

MENCACAH TATOO

NAFAS BERBAU

MEMPUNYAI BAU BADAN
(KHUSUSNYA BAU ROKOK)

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI WANITA

- TIDAK BERHIJAB

- BAJU YANG TERDEDAH DI BAHAGIAN PINGGANG
- PAKAIAN YANG KETAT, JARANG, BERLEHER LUAS ATAU FESYEN YANG TIDAK SESUAI UNTUK KE PEJABAT

- KEMEJA BERLENGAN PENDEK
- KEMEJA BERCETAKKAN PERKATAAN YANG TIDAK SESUAI, LOGO, GAMBAR ATAU SLOGAN YANG BERCIRIKAN UNSUR POLITIK, GANAS, SERAM, LUCAH DAN YANG SEUMPAMANYA
- KEMEJA T (T-SHIRT)

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI WANITA

KATEGORI KAKI

KASUT YANG TIADA TUMIT (KECUALI ATAS
SEBAB KESIHATAN)

MEMAKAI SELIPAR DAN SANDAL

PERKARA YANG DILARANG KATEGORI WANITA

KETERAMPILAN UMUM

MENCACAH TATOO

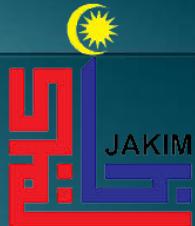

SOLEKAN YANG
BERLEBIHAN

MEMAKAI WANGIAN YANG
TIDAK SESUAI DAN
BERLEBIHAN

TIPS TAMBAHAN

DALAM ETIKA BERPAKAIAN DAN PENAMPILAN KE PEJABAT

LELAKI DAN WANITA

- ❖ Bagi mereka yang bertubuh gempal, digalakkan memilih baju bercorak jalur menegak bagi memberi impresi tubuh yang lebih tinggi. Selain itu, baju kurung bercorak bunga besar harus dielakkan bagi wanita yang bertubuh gempal
- ❖ Bagi mereka yang kurus, digalakkan untuk memilih baju berjalur melintang dan bermotifkan bunga besar bagi wanita
- ❖ Elakkan memakai kemeja daripada fabrik yang jarang dan berkilat

WANITA

- ❖ Baju kurung hendaklah tidak melebihi dari 4 kombinasi warna bagi menampilkan imej korporat
- ❖ Skirt labuh potongan pensil memberikan kesan penampilan yang kemas dan menarik untuk semua potongan tubuh
- ❖ Padanan warna tudung dan warna baju yang sesuai memberi impak lebih menarik kepada si pemakai

BAHAN RUJUKAN

BAHAN

Buku Garis Panduan Etika dan Penampilan Pemakaian ke Pejabat ini adalah tertakluk kepada arahan yang telah dikeluarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) :

Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 8 Tahun 1975 - Pindaan Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 1 Mengenai Pakaian Masa Bekerja dan Semasa Menghadiri Upacara-upacara Rasmi bagi Pegawai-pegawai Kerajaan;

Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 2 Tahun 1985 - Pakaian Masa Bekerja dan Semasa Menghadiri Upacara-upacara Rasmi Bagi Pegawai Awam;

Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993;

Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 1 Tahun 2006 - Fesyen Pakaian Alternatif sebagai Pakaian Semasa Bekerja dan Menghadiri Upacara Rasmi; dan

Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 1 Tahun 2008 - Pemakaian Pakaian Batik Malaysia oleh Pegawai Awam pada Hari Khamis

Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 9 Tahun 2013 – Pemakaian *Two/Three Piece Suit Pants* Bagi Pegawai Wanita Semasa Bekerja

SEKIAN